

**Výkladové stanovisko č. 27 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové
civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 9. 4. 2014**
**- k mezitímní účetní závěrce sestavené za účelem výplaty zálohy na zisku
dle ustanovení § 40 odst. 2 ZOK**

Dotčená ustanovení:

- § 40 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb., *zákon o obchodních korporacích* („ZOK“)
- § 19 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., *o účetnictví, v platném znění* („zákon o účetnictví“)

Stanovisko:

„Vyplacení zálohy na výplatu podílu na zisku podle § 40 odst. 2 ZOK je podmíněno tím, že obchodní korporace sestaví mezitímní účetní závěrku. Výplata zálohy na zisku je samostatným zákonným důvodem pro sestavení mezitímní účetní závěrky podle § 40 odst. 2 ZOK tak, jak jej předpokládá § 19 odst. 3 zákona o účetnictví.“

Odůvodnění:

Zákon o obchodních korporacích jako jednu z podmínek pro výplatu zálohy na výplatu podílu na zisku v ustanovení § 40 odst. 2 ZOK počítá se sestavením mezitímní účetní závěrky, na jejímž základě obchodní korporace vyhodnocuje, zda jsou splněna kritéria pro výplatu zálohy na zisku, tj. zda má obchodní korporace dostatek zdrojů na rozdělení zisku. Další podmínkou stanovenou v § 40 odst. 1 ZOK je, že si vyplacením zálohy na podíly na zisku nepřivodí úpadek.

Podle § 19 odst. 3 zákona o účetnictví obchodní korporace jako účetní jednotky sestavují mezitímní účetní závěrku v případech, v kterých to vyžadují zvláštní právní předpisy.

V případě výplaty zálohy na zisku je oním zvláštním právním předpisem, který vyžaduje, aby mezitímní účetní závěrka za účelem výplaty zálohy na zisku byla sestavena, zákon o obchodních korporacích, konkrétně pak ustanovení § 40 odst. 2 ZOK. Zákon o obchodních korporacích sice výslovně v daném ustanovení neuvádí, že obchodní korporace za účelem výplaty zálohy na zisku sestavuje mezitímní účetní závěrku, nicméně tento závěr plyne z vlastního smyslu použitých slov ve vzájemné souvislosti, neboť jinak než na základě mezitímní účetní závěrky zálohy na podíly na zisku vyplatit nelze. Záměrem zákonodárce bylo za podmínek stanovených v ustanovení § 40 odst. 1 a 2 ZOK umožnit obchodním korporacím výplatu zálohy na výplatu podílu na zisku, nikoli z tohoto institutu učinit nerealistickou možnost. Za použití teleologického výkladu tak lze uzavřít, že výrazem „lze vyplácet jen na základě mezitímní účetní závěrky“ je třeba rozumět, že je povinností obchodní

korporace podle § 40 odst. 2 ZOK sestavit mezitímní účetní závěrku, hodlá-li vyplatit zálohy na podíl na zisku. Opačný závěr, že na základě § 40 odst. 2 ZOK mezitímní účetní závěrku sestavit nelze, by vedl k absurdnímu závěru, že má být mezitímní účetní závěrka sestavena na základě jiného právního předpisu (např. zákona o přeměnách), čímž by se účel a smysl právního institutu zálohy na zisku zcela omezil, až popřel, protože jeho užití by bylo vázáno na podmínku sestavení mezitímní účetní závěrky podle jiného právního předpisu, která nemá s výplatou zálohy žádnou logickou souvislost.

Za použití argumentu a simile lze argumentovat i podobným vyjádřením v § 495 ZOK upravující zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů vykázaných ve schválené řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrce, v kterém se rovněž výslovně nehovoří o tom, že akciová společnost sestavuje za účelem zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů mezitímní účetní závěrku. I v tomto případě je třeba uzavřít, že je možné ke zvýšení základního kapitálu využít pro ten případ sestavenou mezitímní účetní závěrku, nikoli, že je třeba užít mezitímní účetní závěrku sestavenou z jiného zákonného důvodu.

Toto stanovisko bylo podrobena odborné diskuzi a následně k němu hlasováním *per rollam* vyjádřili souhlas členové Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy.

Toto stanovisko neobsahuje závazný výklad právních předpisů. Výklad právních předpisů podaný v tomto stanovisku má působit pouze silou v něm obsažené právní argumentace.

Členové jmenováni do Expertní skupiny jsou odborníky z řad akademické obce, členové Legislativní rady vlády, zástupci soudů a další právní autority. Činnost členů Expertní skupiny spočívá v konzultaci k doprovodné legislativě nového soukromého práva a také ve zpracování odborných stanovisek k některým interpretačním problémům.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Komise pro aplikaci nové civilní legislativy vznikla v rámci projektu Nové soukromé právo (reg. č. CZ.1.04/4.1.00/80.00003) financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.